

מסגרת
השר

ביצה פרק ראשון ביצה

עין משפט
גור מצוה

אבל היבא דליכא דקר נעוץ לא - והא נמי להא דמיח דלמא ממליך
ואשכחא דטלטלה בכדי דכיון דממליך בטלה לה הזמנה למפרע:
אלא כיון דמוקצה הוא - כיון דליטו אכור אלא משום מוקצה בהזמנה
בעלמא כגו: אה העלי - דף עב וכדו וטתקין טתים למרעם

ב"ש אומרים והוא שחשב עליו וכו' וביה אומרים אף משימות
המה - וקא סלקא דעקד דמיירי בכלים דלמפרע והיה
דפלוני כגפנתא אחד מהם ובכלים דלמפרע והא דקאמר לעיל נפתח
אחד מהם הוא עמא והן טהורין ולא פלוני ב"ש מיירי בכלים

הבאים אחר קן שם ותימה אדפלוני
כחשב לפלוני כגפנתא ובכלים דלמפרע
ו"ל דקטו חשב משום רטוחא דביה
דאפי' כמתקנה דעלמא פלוני דתועיל
להליל כל הפתחים אחרים אבל תימה
לביה דלית להו ברירה היכי משכחת
כשמה בבית ולו פתחים הרבה דטון
עמאים הא היבא למימר לבסוף
כשמואלין כההוא פתח הוכרז הדבר
מתקנה דכופו ללחא דרך שם
ו"ל כגון ששאלו פתח חדש והולילו
המת דלא סיד כרייה (א) ח"ג מיירי
דנשאר המה במקומו:
איבא

דאיבא תורת כלי עליו אבל התם לא אלא אי קשיא הא קשיא *ב"ש אומרים
אין נותנין את העור לפני הדורסן ולא יגביהו אלא אם כן יש עליו כזית
בשר וביה מתירין אלמא גבי שמרת יום טוב ב"ש לחומרא וביה לקולא
ורמינהי השוחט היה ועוף ביום טוב וכו' אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה
כמאי דלמא לא היא עד כאן לא קאמרי ב"ש התם אלא היבא דאיבא
דקר נעוץ אבל היבא דליכא דקר נעוץ לא אי נמי עד כאן לא קאמרי ביה
הבא אלא *דחוי למוגא עלויה אבל התם לא אלא אי קשיא הא קשיא
ב"ש אומרים *אין מסלקין את התריסין ביום טוב וכו' מתירין אף להחזיר
אלמא גבי שמרת יו"ט ב"ש לחומרא וביה לקולא ורמינהי השוחט היה
ועוף ביו"ט וכו' בשלמא ב"ש אביה שמאי לא קשיא התם דאיבא דקר
נעוץ הבא ליכא דקר נעוץ אלא ביה אביה הלל קשיא אמר רבי יוחנן
מוחלפת השיטה (*אי נמי) עד כאן לא קאמרי בית הלל הבא אלא משום
*דאין בנין בכלים ואין סתירה בכלים אבל התם לא: **מתני'** ב"ש אומרים
(א) לא ישרא אא"כ נענע מבעוד יום וביה אומרים (ב) *עומד ואומר זה זה אני
נוטל: (ג) אמר רב הני בר אמי מהלוקה בבריכה ראשונה דב"ש סברי
גורנין דלמא אתי לאמלוכי וביה סברי לא גורנין אבל בבריכה שניה דברי
הכל בעומד ואומר זה זה אני נוטל סניא וביה לכה ליה למימר זה זה
אני נוטל לימא מכאן אני נוטל למדד וכי תימא ביה לית לדו ברירה
*והתנן דהמת בבית ולו פתחים הרבה כולן טמאים נפתח אחד מהן הוא
טמא וכולן טהורין חשב להוציא באחד מהן או כדלן שיש בו ארבעה על
ארבעה מצלת על כל הפתחים כולן ב"ש אומרים והוא שחשב להוציא עד
שלא ימות המת ובית הלל אומרים אף משימות המת הא אתמר עלה
אמר רבה לטהר את הפתחים מבאן ולהבא וכן אמר רבי *אישעיא לטהר את
הפתחים מבאן ולהבא מבאן ולהבא אין למפרע לא רבא אמר לעולם למפרע
והבא היינו טעמא דלמא מטלטל ושביק מטלטל ושביק וקא מטלטל מידי דלא
חוי ליה והא אמרת בעומד ואומר זה זה אני נוטל סניא דהני מילי מערב יו"ט

אבל
(א) (לפ"ל טו)
(ב) (אין קמ"ג)
אבל
הארים מטיה למדי ודחצה וכל פי פתוח הויין טהור הוא ולא היטו ולא סברי שאר
פתיחין עד שפתח אתו מן אלא אצילו לא פתח אלא היטבו לפתחו כלבר פתחו טהורין. מיד
בש"א צריך לחשב קודם טיבות המת. ומת"א אף משימות המת אם יחשוב דיו רייקין פינת בין
ביתו ומתחילין הויין טהורין וכל כליה פתוחין דכיון דהיטבו עכשו לפתוח המת פלוני הוא טהור
אם אי על כלים כולן
מבאן טהורין אף פתח
[שאני עשוי] לבא
ולצאת וקיייל שכל
פתח הטהור לפתח
פתוח דמי. ואינו
היטבו כמי שהשוחט
אלא דבר היתום לפניו
והנין פתח כיצד צולין
מן האגף ומבנים כלבים
מן האגף ולתוך כלובין.
ואסיקא אף עשוי
בשערי עדה כלבים
בשערי ירושלים כלתין
מבני שטוריקין מבנים
תחתון כפתח ומבנים
ואם נפתח אחד מהם
נשאר היתום הטהור

אבל
הארים מטיה למדי ודחצה וכל פי פתוח הויין טהור הוא ולא היטו ולא סברי שאר
פתיחין עד שפתח אתו מן אלא אצילו לא פתח אלא היטבו לפתחו כלבר פתחו טהורין. מיד
בש"א צריך לחשב קודם טיבות המת. ומת"א אף משימות המת אם יחשוב דיו רייקין פינת בין
ביתו ומתחילין הויין טהורין וכל כליה פתוחין דכיון דהיטבו עכשו לפתוח המת פלוני הוא טהור
אם אי על כלים כולן
מבאן טהורין אף פתח
[שאני עשוי] לבא
ולצאת וקיייל שכל
פתח הטהור לפתח
פתוח דמי. ואינו
היטבו כמי שהשוחט
אלא דבר היתום לפניו
והנין פתח כיצד צולין
מן האגף ומבנים כלבים
מן האגף ולתוך כלובין.
ואסיקא אף עשוי
בשערי עדה כלבים
בשערי ירושלים כלתין
מבני שטוריקין מבנים
תחתון כפתח ומבנים
ואם נפתח אחד מהם
נשאר היתום הטהור

אבל היבא דליכא דקר נעוץ לא אי נמי עד
כאן לא קאמרי ביה הבא אלא כיון דמוקצה
הוא בעומד ואומר זה זה אני נוטל סני
התם לא אלא אי קשיא הא קשיא *ב"ש
אומרים אין נוטלין את העלי לקצב עליו
בשר וביה מתירין אלמא גבי שמחת יו"ט
ב"ש לחומרא וביה לקולא ורמינהי השוחט
היה ועוף ב"ש וכו' אמר רבי יוחנן מוחלפת
השיטה כמאי דלמא לא היא עד כאן לא
קאמרי ב"ש התם אלא היבא דאיבא דקר
נעוץ אבל היבא דליכא דקר נעוץ לא אי
נמי עד כאן לא קאמרי ביה הבא אלא

אח כולם אלא כדו לרס: ולו פתחים הרבה - טולם פתחים או טולם סגורים: טולם טמאים - כל כלים המונחים בתלג הפתחים קחת
שני התקרה של פתח עמאים ואפי' שאינה קחת הגג המאיל על המה *] כגורו חכמים עומאה על מקום שהוא דרך יליחא הטומאה שסופו
ללחא דרך שם וכאן אין אלו יודעים בחיזה ויליחא הלך טולם טמאים: נפתח אחד מהם - לאחר מיתת המה: הוא עמא - בין כלים
דמעיקרא בין כלים דלכסוף המוכאין לו מבחון: וטולם טהורים - לדברי הכל מוקמינן להו דמודו הכל מכלאן ולהבא בכלים המוכאים
לתוכן אחרי כן מבחון דודאי כההוא דנפתח לזפיק ליה: ארבעה על ארבעה - כך שערותו שרלי להולאת מהים: מלגת על כל
הפתחים - מלמא כאלו נפתח: אף משימות המה - וקס"ד דבברייה פלוני ובכלים שבו בהם בין מיתה למחשבה ב"ש סברי לא אמרי' הוכרז
דמעיקרא דעביה לכה הוי ולא ירדה הטומאה לשאר הפתחים וכו' סברי הוכרז ולמאי דס"ד כההוא סבירא לן דנפתח אחד מהם נמי הו
פלוני בכלים דמעיקרא וטהורין דקא תני לעיל לדברי הכל בכלים דמכלאן ולהבא: הא אתמר עלה סו' - ואפי' ב"ה לית להו הוכרז והין משהרין
אלא כלים דלכסוף דלאחר מחשבה אבל הראשונים טמאים וכו' *ממאין אף האחרונים דקא סברי משימות הורה עומאה לפתחים לפני מחשבה
במיתה המה שוב איטו שולה מהם אלא על ידי מעשה עון נפתח ובנפתח אחד מהם לא פלוני מידי: רבא אמר לעולם למפרע - נמי
ושקיל לידך נמלא מטלטל מה שלא הזמין שגרי לא היה דעמו אלא בכדי לרבי הלך אמר זה זה אני נוטל למחר מטלטל ובחוק השמיים ושביק הא
דשקיל: והא אתמר בעומד - מרחוק והין מנענע סניא אלמא לא בדק מחלמול הכתמים והשמיים ואכתי איבא למיתש: הי"מ מערב יו"ט -
כלומר היבא דידע מערב יו"ט דהני הוא דאזמין דהו בין שן כחושין בין שן שמנים לא שקיל אחריני שהרי יודע שמוקצין הם שלא זמין:

אבל
הארים מטיה למדי ודחצה וכל פי פתוח הויין טהור הוא ולא היטו ולא סברי שאר
פתיחין עד שפתח אתו מן אלא אצילו לא פתח אלא היטבו לפתחו כלבר פתחו טהורין. מיד
בש"א צריך לחשב קודם טיבות המת. ומת"א אף משימות המת אם יחשוב דיו רייקין פינת בין
ביתו ומתחילין הויין טהורין וכל כליה פתוחין דכיון דהיטבו עכשו לפתוח המת פלוני הוא טהור
אם אי על כלים כולן
מבאן טהורין אף פתח
[שאני עשוי] לבא
ולצאת וקיייל שכל
פתח הטהור לפתח
פתוח דמי. ואינו
היטבו כמי שהשוחט
אלא דבר היתום לפניו
והנין פתח כיצד צולין
מן האגף ומבנים כלבים
מן האגף ולתוך כלובין.
ואסיקא אף עשוי
בשערי עדה כלבים
בשערי ירושלים כלתין
מבני שטוריקין מבנים
תחתון כפתח ומבנים
ואם נפתח אחד מהם
נשאר היתום הטהור

ס"א מ"י מ"י ס"ב ח"ב
י"ט ס"ב ס
ק"ט ח"ב מ"י ס"א
ס"ט י:
ע"ב מ"י ס"א ס"א
סמ"א ס"א ס"א
סמ"א ס"א ס"א
ע"א מ"י ס"א ס"א
י"ט ס"ב ס"א
ח"ב מ"י ס"א ס"א

רבינו תנאל

ב"ש אומר (אמר) חסור
ברך ויבנה. וביה
אמרין ותיקין ר' יוחנן
סוחלת הטיבה כלומר
התקן דברי ב"ש לביה
ודברי ב"ה לביה.
ירחינן וילמא סגני
התם דאיבא דקר נעוץ
וכו'. על זה הדרך
השנויה בלה והשנויה
היא: פ"סקא בש"א
לא ישרא לא"כ נענע
מבני טו'. ומוקצה רב
הני ככריכה ראשונה.
ע"י"ט באפוחין תוהין
טא וטלויי בוח הטיבך
אלא כריכה אחת והן
הן שכטיבך. ואין שם
אפוחין וולין. ב"ש
סברי אס לא יבנס
בשוכבו טעו"ס ויפטר
עלוי חייסין שמה
כשיבא ביום ליפול
האפוחין יראה השוכב
שאין בו יונים הרבה
ויתרא ליפול מהם
שמה כיון שלא יפצא
בפי יפצוהו יברוד
ונשארין ואס לא יענע
סקרי ואס זה היה אני
נוטל ובתורתו לא יפול
יעמא ככל כשפתח
יו"ט אלא אם יבא
יראה ויפצא ויעשה
משהו וראי כולם אית
סתתת. וביה כולי
האי לא חייסין אלא
באומר זה זה אני
נוטל. *אע"פ שלא פין
האפוחים אלא אפר
טעו"ס סוף הטיבך
אני נוטל סוף אותם
שפילו ביום נחמד
הדבר כי הן הן שחוכך
סעו"ס. וכי תיבא ב"ה
לית להו ברירה והתנן
באילות פ"ו המת בבית
ולו פתחין הרבה כולן
טמאין. נפתח אחד
סתן הוא טמא וכולן
טהורין היטבו להוציא
באחד מהן כו'. עד
וכת"א אף משימות המת
מירוש א"ל תפתחים
יש מתן טהורין (**)
בין זיון מבחין ומתן
בבית ומאחילין הויין
טהורין וכל כליה פתוחין
אם אי על כלים כולן
מבאן טהורין אף פתח
[שאני עשוי] לבא
ולצאת וקיייל שכל
פתח הטהור לפתח
פתוח דמי. ואינו
היטבו כמי שהשוחט
אלא דבר היתום לפניו
והנין פתח כיצד צולין
מן האגף ומבנים כלבים
מן האגף ולתוך כלובין.
ואסיקא אף עשוי
בשערי עדה כלבים
בשערי ירושלים כלתין
מבני שטוריקין מבנים
תחתון כפתח ומבנים
ואם נפתח אחד מהם
נשאר היתום הטהור

לקח (א)
[בכח קמ"ג]

הגזרת
הב"ה
(א) ח"ב ס"ב
כ"ט ס"ב ח"ב
ר"ב ס"ב
ד"ב ס"ב
ג"ו ס"ב

לקח (א)
ג"ו ס"ב

לא דימא
לא היא
[לקח י"ח ס"ב]
כ"ט ס"ב
ש"ב ס"ב
ש"ד ס"ב

ש"ד ס"ב
[לקח לו ס"ב]
ש"ד ס"ב
ש"ד ס"ב

[לקח לו ס"ב]
ש"ד ס"ב
ש"ד ס"ב
ש"ד ס"ב

רבות מ"ב
רשב"ר
(א) רש"י ס"ב
טולם טמאים
וכו' ס"ב
הכמים טמאים
וכו'. ר"ב פ"ק
לקח דף ל"ה
פ"ה ר"ב ס"ב
כדלויסא
וכו' ס"ב
וכו' ס"ב